

BĘCZEĆ (18) *vb impf*

Teksty nie oznaczają é.

inf bęczeć (2). \diamond *praes 3 sg* bęczy (5). \diamond *3 pl* bęczą (7). \diamond *fut 3 sg m* będzie bęczał (1). \diamond *part praes act* bęcząc (3).

Sł stp brak, Cn notuje, Linde XVI – XVII w.

1. *Wydawać głos właściwy owadom, brzęczeć; bombisare BartBydg; bombilare, facere bombum Cn (12) : BartBydg 257; Sırzenie y Olfy [...] bęczą mięśńzey niżli pśczoły, zwłafzcza gdy fą w iamach fwoгих FalZioł IV 28c, 28d; GlabGad D; Ale ki go diabeł męczy Tu farn iako mucha bęczy RejJóz C5v; RejZwierz 121, 130v; RejZwierc A2v, 225v; záiſte ten ták wielki gęfty lud ktory bęczy iáko roy pśczoł w máluczki fię poczet obroci BudBib Bar 2/26[29]; Bąk. Nie owychci to Bąkow co we trzcinie bęczą/ Szpetnie więc przed tym Bąkiem tu pogáni ięczą. PaprPan Bb.*

Przysłowie: Gdyż fpráwiedliwość náſzę zową páięczą ſiecią kthorą bąk przebije/ á nędzna muchá vplotſzy ſie/ vwikławſzy ſie/ vtráciwſzy wſzytko [...] idzie s kijem bęcząc do domu ręce záłomiwſzy. RejZwierc 189.

2. *Ryczeć (1) :*

Szereg: »bęczeć i ryczeć«: a vdałz ſie zá głóſem fprofnego naiemniká/ ktoryc tylko będzie bęczał y ryczał iáko woł dla pożytku fwego. RejZwierc 173.

3. *Wydawać głos muzyczny, brzmieć (o grze instrumentów i śpiewie ludzkim); facere bombum Cn (5) : Dáley fletniczki piſzczą á puzany bęczą RejWiz 25v, 119v; Ale iż [ſpiewacy] rozno bęczą/ á ktemu ſie kwápyą/ Więc máło znác tenoru/ iedno miechy fápyą. RejZwierz 105; Bo pátrz y ná muzykę gdy iey kto fłucha/ tedy fńádnie wyrozumieć moſe fthrunę álbo piſzczáłkę kthora rozno bęczy RejZwierc 16.*

W przen (1) : Tákze teſ náſłuchawſzy ſie álbo náczedſzy ſie onych rozlicznych rzeczy/ fńádnie rozeznác czo cudnie piſka á co nikkzemnie bęczy. RejZwierc 16.

Synonimy: 1. brzęczeć; 2. ryczeć; 3. brzmieć.

Formacje pochodne: nabęczeć; bękać.

*Cf **BECZEĆ**, BĘCZENIE*